

Sygn. akt III C 1479/22

POSTANOWIENIE

Dnia 24 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Joanna Bitner

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko R. B.

o zapłatę

/w przedmiocie przekazania sprawy według właściwości/

p o s t a n a w i a :

stwierdzić swą niewłaściwość miejscową i przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krakowie, jako właściwemu miejscowo i rzeczowo.

SSO Joanna Bitner

Sygn. akt III C 1479/22

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 24 listopada 2022 r.

Pozwem z dnia 9 września 2022 r. (data nadania k. 65) (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i orzeczenie nim, aby pozwany R. B. zapłacił na rzecz powoda kwotę 96.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 10 czerwca 2020 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenie pieniężnego, w tym kosztami zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych (k. 3v).

W uzasadnieniu wskazał, że pozew obejmuje żądanie zwrotu powodowi nienależnie uzyskanej przez pozwanego kwoty subwencji finansowej w ramach programu rządowego „Tarcza Finansowa (...) dla Małych i Średnich Firm”. Na podstawie Umowy Subwencji pozwany komornik otrzymał subwencję finansową w łącznej kwocie 96.000 zł. Po wypłacie subwencji, powód ustalił że pozwany nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 u.p.p., a w konsekwencji nie może być beneficjentem Programu. Po stronie komornika powstał umowny obowiązek zwrotu subwencji zgodnie z §11 ust. 13 Regulaminu stanowiącego integralną część Umowy Subwencji Finansowej. Komornik nie dokonał jednak zwrotu.

Uzasadniając właściwość tut. Sąd powód wskazał, że powództwo o wykonanie umowy, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania (art. 34 k.p.c.). Zgodnie z art. 454 k.c. jeżeli miejsce spełnienia świadczenia nie jest oznaczone ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie pieniężne powinno być spełnione (wykonane) w miejscu zamieszkania lub siedziby wierzyciela w chwili spełnienia świadczenia. Powód wskazał, że siedzibą wierzyciela (...) S.A. jest W.. Powód podniósł, że miejscem spełnienia świadczenia pieniężnego za pomocą rozliczeń bezgotówkowych jest siedziba

banku prowadzącego rachunek wierzyciela. Zapłata w drodze rozliczeń bezgotówkowych powinna nastąpić w miejscu ulokowania przez wierzyciela rachunku bankowego. Siedzibą banku prowadzącego rachunek powoda, tj. (...) Bank (...) S.A., jest W..

Powód podniósł, że w niniejszej sprawie zlecenie przez powoda przelewu środków Subwencji Finansowej w następstwie zawarcia umowy opartej na nieprawdziwych oświadczeniach Komornika nastąpiło w miejscu siedziby powoda - w W.. Zubożenie w majątku powoda nastąpiło w jego środkach pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym ulokowanym w (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W..

W ocenie powoda, właściwym miejscowo Sądem w niniejszej sprawie, zarówno ze względu na główną podstawę prawną powództwa, jak i dla podstaw alternatywnych (art. 35 k.p.c.) jest Sąd Okręgowy w Warszawie (k. 9v).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 21 października 2022 r. w sprawie o sygn. akt III Nc 257/22 tut. Sąd w uwzględnił żądanie powoda w całości (k. 158).

Pozwany R. B. wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty. Pozwany wskazał, że umowa o udzieleniu subwencji podlega wykonaniu. Żadna ze stron nie odstąpiła od umowy ani jej nie wypowiedziała. W szczególności powódka nie wydała decyzji o zwrocie subwencji finansowej, o której mowa w §3 ust. 4 umowy.

Pozwany podniósł zarzut braku właściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Warszawie. W jego ocenie, miejsce wykonania zawartej przez strony umowy znajduje się na terenie miasta K. – w Kancelarii Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Kraków-Podgórze w Krakowie (k. 172).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 34 § 1 i 2 k.p.c. powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. Za miejsce wykonania umowy uważa się miejsce spełnienia świadczenia charakterystycznego dla umów danego rodzaju, w szczególności w przypadku:

- 1) sprzedaży rzeczy ruchomych - miejsce, do którego rzeczy te zgodnie z umową zostały lub miały zostać dostarczone;
- 2) świadczenia usług - miejsce, w którym usługi zgodnie z umową były lub miały być świadczone.

Przestało być aktualne orzecznictwo w zakresie, w jakim odnosi miejsce wykonania umowy na gruncie art. 34 do przepisów prawa materialnego określających miejsce spełnienia świadczenia (art. 454 k.c.). Wprowadzenie jako kryterium określające miejsce wykonania umowy świadczenia charakterystycznego ma natomiast zapobiec takiej sytuacji, w której miejsce to miałyby być odmienne dla każdej ze stron umowy zarówno w stosunku do wszystkich zobowiązań wynikających z umowy, jak i do każdego zobowiązania z osobna. Odejście od dotychczasowych reguł określania miejsca wykonania umowy poprzez wskazanie miejsca spełnienia świadczenia w zgodzie z przepisem art. 454 k.c. na rzecz koncepcji świadczenia charakterystycznego oznacza, że miejsce wykonania tego świadczenia będzie przesądzać o sądzie miejscowo właściwym bez względu na to, która ze stron umowy wystąpi z powództwem. Miejsce spełnienia świadczenia charakterystycznego wyznaczy sąd miejscowo właściwy zarówno wtedy, gdy powód będzie dochodzić wynikającego z umowy tego świadczenia charakterystycznego (z reguły niepieniężnego), jak i wówczas, gdy wytoczy powództwo o zapłatę za wykonanie świadczenia charakterystycznego, a także w przypadku innych powództw przewidzianych w przepisie art. 34. Zatem aktualnie rodzaj świadczenia (pieniężne czy niepieniężne) nie ma znaczenia dla wskazania miejsca wykonania umowy, a tym samym sądu miejscowo przemiennie właściwego na podstawie przepisu art. 34.

Treść art. 34 § 2 k.p.c. nawiązuje do art. 7 rozporządzenia nr 1215/2012. Jakkolwiek pojęcia użyte w art. 7 rozporządzenia podlegają, jako przepisy aktów prawa Unii Europejskiej, wykładni autonomicznej, jego interpretacja dokonana przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej może okazać się przydatna również na gruncie art. 34

k.p.c. - miejsce spełnienia świadczenia charakterystycznego dla umów sprzedaży i świadczenia usług w obydwóch tych aktach prawnych zostało określone tak samo. Uzasadnieniem dla wprowadzenia miejsca wykonania świadczenia charakterystycznego w rozporządzeniu nr 1215/2012 było skupienie jurysdykcji w jednym sądzie w sporach, w których roszczenia z tego samego stosunku prawnego wykazują obiektywny związek z różnymi państwami. Jak wskazał Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z 3.05.2007 r., C-386/05, (...) przeciwko (...), EU:C:2007:262: „Poprzez autonomiczne określenia jako «miejsce wykonania zobowiązania» miejsca, w którym świadczenie charakterystyczne dla umowy powinno zostać wykonane, prawodawca wspólnotowy zamierzał skupić jurysdykcję sądową w miejscu wykonania zobowiązania dla sporów dotyczących wszelkich zobowiązań umownych i określić jeden sąd właściwy dla wszystkich powództw opartych na jednej umowie. [...] Jurysdykcja szczególna, o której mowa w tym przepisie, jest zasadniczo uzasadniona istnieniem szczególnie ścisłego związku pomiędzy umową a sądem rozpoznającym sprawę, mającego na celu użyteczną organizację procesu”.

Kryterium to wykazuje w tym względzie znaczny stopień przewidywalności i odpowiada celowi bliskości, jako że zapewnia ścisły związek pomiędzy umową a sądem, przed którym zawisło postępowanie w sprawie. Ponadto podstawowym przedmiotem przedmiotowej umowy jest przyznanie subwencji finansowej pozwanemu, który będzie dysponował powyższą subwencją w późniejszym czasie. Należy wskazać, że wskazany sposób przekazania pozwanemu przyznanej subwencji finansowej jest tylko technicznym aspektem tj. na numer rachunku bankowego prowadzonego wszak przez podmiot trzeci dla postępowania.

W związku z czym należy podzielić argumentację pozwanego i uznać, że miejscem charakterystycznym wykonania umowy o subwencję finansową jest siedziba beneficjenta tj. K.. Dlatego też pozostałe roszczenia, które nie są świadczeniami głównymi, związane z powyższą umową będą miały również właściwość związaną z siedzibą pozwanego.

W podobny sposób należy ocenić właściwość wywodzoną w odniesieniu do roszczenia uzasadnianego jako delikt. O ile został on popełniony przez pozwanego to w związku z jego działalnością zawodową jako komornika sądowego działającego przy Sądzie Rejonowym Kraków-Podgórze w Krakowie i to tam należy lokować zdarzenie wywołujące ewentualną szkodę o czym mowa w art. 35 k.p.c.

Z tych względów właściwy miejscowo do rozpoznania sprawy jest Sąd Okręgowy w Krakowie – dlatego też na podstawie art. 200 §1² i §1⁴ k.p.c. w zw. z art. 34 k.p.c. Sąd tutejszy orzekł jak w sentencji postanowienia.

SSO Joanna Bitner